

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

Zakon br.03/L – 039

O SPECIJALNIM ZAŠTIĆENIM ZONAMA

Skupština Republike Kosova,

Na osnovu člana 65 (1) Ustava Republike Kosova, a u cilju uspostavljanja zakonskih pravila o zaštićenim zonama,

Usvaja

ZAKON O SPECIJALNIM ZAŠTIĆENIM ZONAMA

Član 1.
Svrha zakona

Ovaj zakon će osigurati zaštitu srpskih pravoslavnih manastira, crkava i ostalih verskih mesta, kao i istorijskih i kulturnih mesta koja imaju poseban značaj sa zajednicu kosovskih Srba, kao i za ostale zajednice u Republici Kosova, kroz uspostavljanje specijalnih zaštitnih zona.

Član 2.
Specijalne zaštitne zone

“Specijalne zaštitne zone” biće područja definisana kartom, ili definisanom oblašću koje okružuje spomenik, zgradu, grupu zgrada, celinu, selo, ili istorijski centar grada koje se zaštititi od bilo kog razvoja ili aktivnosti koje mogu narušiti istorijski, kulturni ili arheološki kontekst, prirodno okruženje ili estetsko vizuelnu sredinu.

Član 3. Ciljevi

Ciljevi specijalnih zaštićenih zona su:

- a) da obezbede mirno postojanje i funkcionisanje mesta koja će se zaštititi i da se očuva monaški život sveštenstva;
- b) da očuvaju karakter i izgled mesta koja će biti zaštićena, posebno, istorijski, kulturni, arhitektonski ili arheološki kontekst, prirodno okruženje ili estetsko vizuelnu sredinu; *i*
- c) da spreče nepovoljne razvoje oko mesta koja će se zaštititi, istovremeno osigurati najbolje moguće uslove za harmoničan i održiv razvoj zajednica koje žive u oblastima koje se nalaze oko takvih mesta, time što će se regulisati razvoj i ostale aktivnosti.

Član 4. Savet za sprovođenje i nadgledanje

Savet za sprovođenje i nadgledanje (u daljem tekstu "SSN") biće osnovan da bi između ostalog nadgledao i olakšao sprovođenje ovog zakona. Zadaci SSN-a koji se odnose na ovaj zakon uključuju sledeće:

- a) nadgleda ucertavanje Specijalnih zaštitnih zona na terenu i njihovu implementaciju;
- b) preporučuje promene na graničnim linijama Specijalnih zaštitnih zona i ograničenja koja će se primenjivati na njima ukoliko okolnosti to budu dozvoljavale;
- c) pomaže pri razrešavanju sporova između Srpske Pravoslavne Crkve i centralnih i lokalnih vlasti na Kosovu u pogledu sprovođenja odredbi ovog zakona; *i*
- d) savetuje kosovske agencije za održavanje reda i mira, i ostale relevantne institucije o pitanjima bezbednosti koje mogu imati uticaja na mesta verskog i kulturnog nasleđa.

Član 5. Aktivnosti koje se zabranjuju unutar Specijalnih zaštitnih zona

Svaka nova aktivnost u sledećim poljima će biti zabranjena:

- a) andustrijska izgradnja ili razvoj, kao što su iskopavanje i eksploatacija mineralnih izvora i izgradnja brana, elektrana ili dalekovoda, ciglana i fabrika, i tranzitnih puteva u seoskim oblastima; *i*
- b) izgradnja ili razvoj koji vodi ka seči šuma ili zagađenju sredine.

Član 6. **Ograničene aktivnosti unutar Specijalnih zaštitnih zona**

Svaka nova aktivnost sa sledećeg spiska aktivnosti može se ograničiti ako to okolnosti budu nalagale. Pre započinjanja bilo koje takve aktivnosti u sledećim oblastima, nadležna opština će se tražiti saglasnost Srpske Pravoslavne Crkve. Ako se sporazum ne postigne, stranke će slučaj dati na razmatranje SSN-u, u skladu sa Članom 4 (c) ovog zakona:

- a) komercijalna izgradnja struktura ili zdanja koja su viša od manastira / crkava / kulturnih spomenika koje će biti zaštićene; izgradnja puteva ulica, izgradnja skladišta, radionica, prodavnica, restorana, barova, kafića, hotela/ motela, pijarnica i kioska, benzinskih pumpi i automeha-ničarskih radionica, supermar-keta, noćnih klubova ili nekih drugih građevina većih razmera u seoskim oblastima;
- b) javna okupljanja, rekreacija i zabava; i
- c) urbanizacija poljoprivrednog zemljišta.

Član 7. **Klasifikacija Specijalnih Zaštitnih Zona**

7.1 Specijalne zaštitne zone za sledeća mesta biće definisane kartama koje se nalaze u prilogu:

- a)
 - a) Manastir Visoki Dečani, Dečane (ova Specijalna zaštitna zona je ista kao prethodno uspostavljena Specijalna zonska oblast);
 - b) Pečka Patrijaršija, Peć;
 - c) Manastir Gračanica, Priština;
 - d) Crkva Vavedenja Presvetle Bogorodice, Lipljan;
 - e) Manastir Devič, Srbica;
 - f) Manastir Gorioč, Istok;
 - g) Manastir Budišavci, Klina;
 - h) Manastir Sokolica, Zvečan;
 - i) Manastir Draganac, Gnjilane;
 - j) Manastir Svetih Arhangela, Prizren;
 - k) Manastir Banjska, Zvečan;
 - l) Manastir Zočište, Orahovac;
 - m) Selo Velika Hoča, Orahovac;
 - n) Manastir Duboki, Zubin Potok;
 - o) Crkva Svetog Đorđa Gornje Selo, Prizren;
 - p) Manastir Sočanica, Leposavić;
 - q) Isposnica sa crkvom, Uljarice, Klina; i
 - r) Koriša, isposnica Svetog Petra, Prizren.

7.2 Specijalna zaštitna zona za Manastir Sokolica u Zvečanu i memorijalni kompleks Isa Boljetini su Specijalne zaštitne zone kao što je navredno u priložnoj karti . Nadležna

opština će tražiti saglasnost Srpske Pravoslavne Crkve i uprave muzeja Ise Boljetinija u vezi bilo koje nove aktivnosti, kako je predviđeno članom 6. ovog zakona.

7.3 U slučaju novih aktivnosti, kao što je navedeno u Članu 6 ovog zakona, u sledećim Specijalnim zaštitnim zonama definisanim u priloženoj karti, nadležna opština će se direktno konsultovati sa SSN-om:

- a) memorijalni spomenik Gazimestan i Bajraktarevo Turbe, Obilić biće deo jedne Specijalne zaštitne zone;
- b) srednjovekovna tvrđava Zvečan, Zvečan;
- c) srednjovekovni grad Novo Brdo, Novo Brdo; i
- d) srednjovekovni most Vojnović, Vučitrn.

7.4 Za sledeća mesta Specijalne zaštitne zone biće ograničene u krugu od 100 metara i biće identifikovane od strane Katastarske agencije Republike Kosova u saradnji sa nadležnim opštinama, na karti koja će biti priložena ovom zakonu, predstavlja sastavni deo ovog zakona i biće usvojena pre završetka prelaznog perioda.

- a) manastir Svete Petke, Leposavić;
- b) manastir Sveti Vrač, Leposavić;
- c) manastir Svete Bogorodice Hvostanske, Istok ;
- d) manastir Svetog Marka, Koriša, Prizren;
- e) manastir Svete Trojice, Mušutište, Suva Reka;
- f) crkva Svete Bogorodice, Sredska, Prizren;
- g) manastir uspenija Svetog Uroša, Nerodimlje, Uroševac;
- h) manastir Binač ili Buzovik, Vitina;

7.5 Specijalne zaštitne zone za sledeća mesta biće ograničene u krugu od 50 metara i biće identifikovane od strane Katastarske agencije Republike Kosova u saradnji sa nadležnim opštinama, na karti koja će biti priložena ovom zakonu, predstavlja sastavi deo ovog zakona i biće usvojena pre završetka prelaznog perioda .

- a) Manastir Dolac, Klina;
- b) Crkva Svetog Nikole, Đurakovac, Istok;
- c) Crkva Bogorodice Odigitrije, Mušutište. Suva Reka;
- d) Crkva Svetog Nikole, Štrpce;
- e) Crkva Svetog Teodora, Donja Bitinja, Štrpce;
- f) Crkva Svetog Nikole, Gotovuša, Štrpce;
- g) Bogorodična Crkva, Gotovuša, Štrpce;
- h) Crkva Svetog Đorđa, Gornja Bitinja, Štrpce;
- i) Crkva Svetog Nikole Mušnikovo, Prizren;
- j) Crkva Svetog Nikole, Bogoševci, Prizren;
- k) Crkva Svetog Nikole, Draščici, Prizren;
- l) Crkva Svetog Nikole, Sredska, Prizren;
- m) Crkva Svetih apostola (ili Svete Petke), Mušnikovo, Prizren; i
- n) Crkva Sv. Đorđa, Sredska, Prizren;

Član 8.

Osnivanje Specijalne Zaštitne Zone za Istorijski Centar u Prizrenu

8.1 Specijalnu zaštitnu zonu za Istorijski centar Prizrena osnovaće opštinske vlasti Prizrena u saradnji sa SSN-om, i ona će obuhvatiti srpske pravoslavne, otomanske i katoličke, lokalne i druge objekte od kulturnog značaja. Sledeći srpski kulturni i verski objekti biće uključeni u Specijalnu zaštitnu zonu: Crkva Bogorodice Ljeviške; stara "Maras Mahala"; Crkva Svetog Spasa; Pravoslavna Bogoslovija Svetih Ćirila i Metodija; Vladičanski dvor (Kompleks Vladičanskog dvora obuhvata Vladičanski dvor, katedralu Svetog Đorđa, crkvu Svetog Đorđa (Runović) i crkvu Svetog Nikole (Tutić).

8.2 Sprovedjenje Člana 6 ovog zakona u vezi novih aktivnosti u Specijalnoj zaštitnoj zoni za Istorijski centar Prizrena biće regulisan zakonom.

Član 9.

Posebne odredbe za selo Velika Hoča

Selo Velika Hoča opisano u Članu 7.1 (m)), imaće pravo da u konsultaciji sa opštinom Orahovac primeni ograničena ovlašćenja u vezi sa aktivnostima u oblasti zaštite i unapređenja verskog i kulturnog nasleđa i seoskog planiranja, u odnosu na svoju Specijalnu zaštitnu zonu, u skladu sa zakonodavstvom o lokalnoj samoupravi i principima Univerzalne deklaracije UNESCO-a o kulturnoj raznolikosti. SNN će omogućiti te konsultacije.

9.2. Sprovedjenje Člana 6 ovog zakona u vezi novih aktivnosti u Specijalnoj zaštitnoj zoni za selo Velika Hoča biće regulisano zakonom.

Član 10.

Prostorno planiranje

10.1 Ministarstvo sredine i prostornog planiranja će osigurati da su prostorni planovi za područja unutar Specijalnih zaštitnih zona u skladu sa odredbama Članova 5 i 6 ovog zakona i u skladu sa Članovima 12, 13 i 14 Zakona o prostornom planiranju.

10.2 Lokalne vlasti će delovati u potpunosti skladno sa odredbama Člana 10.1

Član 11.

Završne odredbe

11.1 Ovaj zakon će zameniti sve odredbe zakona na snazi koji nisu u saglasnosti sa ovim zakonom. Specijalne zaštitne zone će uživati potpunu zaštitu regulisanu Zakonom o kulturnom nasleđu i njegovim amandmanima.

11.2 SNN će saradivati sa Savetom za kulturno nasleđe Republike Kosova kao što je određeno Članom 4.8 Zakona o kulturnom nasleđu u vezi svih pitanja koja su u vezi sa zaštitom i očuvanjem verskog i kulturnog nasleđa u Republici Kosova.

11.3 SNN će blisko saradivati sa Komisijom za sprovođenje rekonstrukcije srpskih pravoslavnih verskih objekata u Republici Kosova.

11.4 Odredbe ovog zakona ni na koji način neće ugroziti ili zameniti postojeće preduzete obaveze koje su u vezi sa bilo kojim mestom naznačenim u Konvenciji UNESCO-a o zaštiti kulturnog i prirodnog nasleđa.

11.5 Odredbe ovog zakona neće ugroziti imovinska prava na imovinu koja se nalazi unutar Specijalnih zaštitnih zona.

Član 12. Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu nakon usvajanja od strane Skupštine Republike Kosova i nakon objave u Službenom listu.

**Zakon br.03/L – 039
20. februara 2008. godine**

Predsednik Skupštine Republike Kosova

Jakup KRASNIQI